گزارش دستورات ps,kill,top

گرد آورنده: رامین یزدانی

۱) دستور ps

. چیست؟

فرمان ps در لینوکس برای بررسی پردازشهای در حال اجرا کاربرد دارد. میتوانید درصد استفاده از رم،درصد استفاده از CPU، شناسه ی پردازش و نام دستور مربوط به پردازش و اطلاعات جزئی تر مثل نام کنسولی که کاربر لاگین کرده را به کمک فرمان ps پیدا کنید و در ادامه پردازشها را مدیریت کنید.

ب. مدیریت پردازشها در لینوکس با دستور ps

کرنل یا هسته، قلب تپنده ی سیستم عاملهای شبیه Unix و تمام توزیعات لینوکس است. یکی از وظایف اصلی کرنل، استفاده از حافظه یا RAMو زمان پردازنده است. میبایست در هر لحظه این موارد بررسی و مدیریت شود و به پردازشهای مختلف به شکل بهینهای تخصیص پیدا کند. برخی پردازشها اولویت بیشتری دارند و برخی کماهمیت تر هستند و در هر لحظه نیز ممکن است اولویتها تغییر کند.

فرآیندی که به دلیلی اجرای آن طولانی شده یا به دلایل مختلف نرمافزاری، گیر کرده و نرمافزار پاسخگو نیست، ممکن است بخش زیادی از زمان پردازنده را بگیرد و مقدار زیادی از حافظهی رم سیستم را اشغال کند که مطلوب نیست. در این مواقع کاربر حرفهای تصمیم می گیرد که نرمافزار مربوطه را ببندد و نهایتاً پردازش را به اجبار متوقف کند.

شناسایی پردازشی که مشکل ساز شده یکی از نیازهای کاربران لینوکس است، درست مثل هر سیستم عامل دیگری و خوشبختانه برای این مهم، ابزارهای مختلفی در لینوکس پیشبینی شده است. دستور **ps**یکی از دستورات مفید در این زمینه است چرا که هم مشخصات پردازشها شامل نام و شناسه و ارتباط با دیگر پردازشها را نمایش میدهد و هم میزان استفاده از پردازنده توسط هر پردازش را ذکر میکند. این دستور چندین آپشن کاربردی نیز دارد.

ج. لیست کردن پردازشها در Linux باse

سادهترین حالت کاربرد دستور ps ، اجرا کردن آن در اپلیکیشن ترمینال است، بدون هیچ آپشنی!

ramin@Ramin:~\$ ps
PID TTY TIME CMD
9 tty1 00:00:00 bash
22 tty1 00:00:00 ps

چهار ستون لیست موارد زیر است:

- PID: شناسه یا شمارهای که به هر پردازش اختصاص داده می شود.
  - TTY: نام کنسولی که کاربرد در آن لاگین کرده است.
- TIME: مدت زمان پردازنده که به پردازش اختصاص پیدا کرده است که در واقع میزان استفاده از CPU است.
  - CMD: نام دستوری که پردازش را اجرا کرده است.

. لیست کردن پردازشهای همهی کاربران

برای چک کردن تمام پردازشها، میتوانید از دستور ps به همراه آپشن e-استفاده کنید که در این صورت پردازشهای همهی حسابهای کاربری نیز لیست میشود. البته لیست پردازشها در این صورت بسیار طولانی میشود چرا که در توزیعات مختلف لینوکس، تعداد زیادی حساب کاربری به صورت پیشفرض وجود دارد که صرفاً برای اجرا کردن پردازشهای خاصی کاربرد دارند.

بد نیست پس از دستور $\mathbf{e}$ از دستور دستور استفاده کنید تا چک کردن لیست سادهتر شود:

```
less
ps -e
```

همانطور که مشاهده می کنید در ستون TTY ، علامت ?ذکر شده که به این معنی است که برخی پردازشها از طریق اجرای یک دستور در **Terminal**آغاز به کار نکردهاند.

د ستور less توانایی اجرای کامند در یک صفحه ترمینال جدید را دارد . دارای اینتراکتیو فیچر ها برای کاربر به منظور جابه جایی و استفاده از کلید های میانبر در صفحه جدید است .

ه. نمایش نمودار درختی پردازشها

می توانید از آپشن دیگری که مخفف hierarchy یا ساختار درختی است، برای نمایش پردازشها به شکل درختی استفاده کنید. در واقع آپشن – Hمشخص می کند که هر پردازش توسط کدام پردازش دیگری اجرا شده است.

```
ps -eH less
```

ممکن است یک پردازش که از طریق ترمینال اجرا نشده و در واقع TTY آن علامت سوال است، چند پردازش دیگر را اجرا کند. در این صورت نام اجرا کنده عبارتی مثل tty۱ خواهد بود. برای بهتر شدن ظاهر لیست، میتوانید از آپشن forest –استفاده کنید که خطوطی را به نمودار اضافه میکند:

آندرلاین یا ـ و بکاسلش یا علامت √درک کردن نمودار را سادهتر می کند

لیست کردن پردازشها با جستجوی نام توسط دستور ps وgrep

می توانید دستور ps را در ترکیب با دستور grep استفاده کنید و با این روش نام یک پردازش را سرچ کنید. به عنوان مثال با اجرا کردن دستور زیر، هر پردازشی که در نام آن rcu موجود باشد لیست می شود:

ز. دستور **ps** و ستونهای متنوع اطلاعات پردازشها

برای نمایش اطلاعات کامل تر می توانید ستونهای اطلاعات پردازشها را با آپشن fیا fامل کنید:

ستونهای اطلاعات شامل موارد زیر است:

- UID: شناسهی کاربری که مالک پردازش است.
  - PID: شناسهی پردازش
- PPID: شناسهی پردازش بالادست و در واقع پردازش اجراکنندهی یک پردازش دیگر است.
  - کا: تعداد فرزندان و به عبارتی تعداد پردازشهای اجرا شده توسط یک پردازش
    - STIME: زمان شروع یا Start Time پردازش
    - TTY: نام کنسول کاربری که کاربر لاگین کرده است.
    - TIME: زمان پردازنده که به پردازش اختصاص پیدا کرده است.
      - CMD: دستوری که موجب اجرای پردازش شده است.

دقت کنید که آپشن -F با -f متفاوت است و به معنی extra full-format یا فرمت کامل تر است.

ps -eF	less							
UID	PID	PPID	C SZ	RSS	PSR	STIME	TTY	TIME CMD
root			0 41740	12156	11			00:00:01 /sbin/init
root						04:25		00:00:00 [kthreadd]
root								00:00:00 [rcu_gp]
root						04:25		00:00:00 [rcu_par_gp]
root						04:25		00:00:00 [netns]
root						04:25		00:00:00 [kworker/0:0H-events_highpri]
root						04:25		00:00:00 [mm_percpu_wq]
root	11					04:25		00:00:00 [rcu_tasks_kthre]
root	12					04:25		00:00:00 [rcu_tasks_rude_]
root	13					04:25		00:00:00 [rcu_tasks_trace]
root	14					04:25		00:00:00 [ksoftirqd/0]
root	15					04:25		00:00:00 [rcu_preempt]
root						04:25		00:00:00 [rcub/0]
root	17					04:25		00:00:00 [rcuc/0]
root	18					04:25		00:00:00 [migration/0]
root	19					04:25		00:00:00 [idle_inject/0]
root						04:25		00:00:00 [kworker/0:1-inet_frag_wq]
root	21					04:25		00:00:00 [cpuhp/0]
root	22 23					04:25		00:00:00 [cpuhp/1]
root	23					04:25 04:25		00:00:00 [idle_inject/1]
root	25					04:25		00:00:00 [migration/1] 00:00:00 [rcuc/1]
root	26					04:25		00:00:00 [ksoftirgd/1]
root	28					04:25		00:00:00 [kworker/1:0H-events_highpri]
root	29					04:25		00:00:00 [cpuhp/2]
root	30					04:25		00:00:00 [idle_inject/2]
root	31					04:25		00:00:00 [migration/2]
root	32					04:25		00:00:00 [rcuc/2]
root	33					04:25		00:00:00 [ksoftirgd/2]
root						04:25		00:00:00 [kworker/2:0H-events_highpri]
root	36					04:25		00:00:00 [cpuhp/3]
root	37					04:25		00:00:00 [idle_inject/3]
root						04:25		00:00:00 [migration/3]
root								00:00:00 [rcuc/3]
root								00:00:00 [ksoftirqd/3]
root	42					04:25		00:00:00 [kworker/3:0H-kblockd]
root	43							00:00:00 [cpuhp/4]
root	44							00:00:00 [idle_inject/4]
root								00:00:00 [migration/4]
root								00:00:00 [rcuc/4]
root	47							00:00:00 [ksoftirqd/4]
root								00:00:00 [kworker/4:0-mm_percpu_wq]
root						04:25		00:00:00 [kworker/4:0H-events_highpri]
root								00:00:00 [cpuhp/5]
root								00:00:00 [idle_inject/5]
root	52							00:00:00 [migration/5]
root								00:00:00 [rcuc/5]
:								

این بار لیست عریض تر و ستونها بیشتر می شود و احتمالاً به اسکرول کردن افقی برای رویت کردن همه ی ستونها کامل نیاز است! البته نیازی به استفاده از موس نیست، می توانید کلید ←یا در واقع فلش راست را فشار دهید و بخش چپ لیست را مشاهده کنید.

- SZ: یا سایز و اندازهی صفحات تصویر پردازش در SZ:
- RSS: یا Resident set size که حافظهی فیزیکی سوپ نشدهای است که پردازش استفاده می کند.
  - PSR: یا پردازندهای که پردازش به آن محول شده است.

ح. جستجوی پردازشها با ID یا شناسهی پردازش

می توانید پس از دستور ps از آپشن **p** استفاده کنید و سپس شناسهی پردازش را تایپ کنید تا اطلاعات مربوط به همان پردازش خاص لیست شود.

و خروجی دستور فوق ذکر مشخصات پردازشی با شناسه یا ID موردنظر است

اگر منظور شما جستجو کردن چند پردازش باشد هم می توانید شناسهها را به ترتیب و با زدن اسپیس یا فاصله بینشان، پس از ps -p تایپ کنید.

ط. لیست کردن پردازشها با دستور اجرای پردازش

برای سرچ کردن پردازشهایی که با دستور خاصی اجرا شدهاند، میتوانید از آپشن -C که مخفف Command است استفاده کنید. پس از این آپشن نام دستور مربوطه را تایپ کنید.

ی. لیست پردازشهای مربوط به کاربر خاص

آپشن بعدی user list است که پردازشهای مربوط به یک حساب کاربری خاص را لیست می کند.

```
ps -u ramin yz
```

دستور فوق پردازشهای حساب کاربری به اسم ramin را لیست می کند.

ک. لیست پردازشهای ترمینالهای مختلف

با آپشن t- میتوانید پردازشهایی که به یک TTY را بررسی کنید. اگر پس از این دستور عددی تایپ نکنید، پردازشهای مربوط به ترمینال فعلی لیست میشود.

ps -t

و در صورت ذکر عدد نیز نتیجه به صورت زیر است:

```
ps -t 1

PID TTY TIME CMD

1745 pts/1 00:00:00 zsh

1751 pts/1 00:00:00 zsh

1759 pts/1 00:00:00 zsh

1761 pts/1 00:00:00 zsh

1762 pts/1 00:00:00 gitstatusd

1815 pts/1 00:00:00 less
```

ل. انتخاب ستونهای لیست خروجی دستور ps

با استفاده از آپشن o- می توانید ستونهای لیستی که با استفاده از دستور ps چاپ می شود را به صورت دلخواه انتخاب کنید. به عنوان مثال اگر فقط به دو ستون درصد استفاده از پردازنده یا pcpuو آرگومانهای دستور یا argsدر خروجی نیاز داشته باشید، می توانید از دستور زیر استفاده کنید که در واقع بین نام این دو ستون، از ویرگول استفاده شده است:

```
ps -e -o pcpu,args less
```

مرتبسازی خروجی دستور ps و دیدن سنگین ترین پردازشها

می توانید پردازشها را به ترتیب اطلاعاتشان مرتب کنید. برای این موضوع از آپشن sort --استفاده کنید و پس از آن برای مرتبسازی از زیاد به کم، از -sort -- او خط فاصله و سپس نام ستون موردنظر را تایپ کنید. به عنوان مثال برای مرتبسازی بر حسب درصد استفاده از پردازنده، از -sort -- او پردازنده، از pcpuاستفاده کنید:

ps -e -o pcpu,args --sort -pcpu less

همان طور که می بینید استفاده از sort – موجب شده که پردازشهای سنگین تر در ابتدای لیست قرار بگیرند

اگر بخواهید تنها چند پردازش صدر لیست که به عنوان مثال بیشتر از پردازنده استفاده میکنند را مشاهده کنید، میتوانید دستور ps را با دستور متوانید دستور headترکیب کنید. به عنوان مثال با اجرای فرمان زیر، ۱۰ پردازشی که بیشتری درصد استفاده از پردازنده را به خود اختصاص دادهاند، لیست می شوند.

ps -e -o pcpu,args --sort -pcpu | head <u>-10</u>

```
ps -e -o pcpu,args --sort -pcpu | head -10
%CPU COMMAND

19.0 /opt/onlyoffice/desktopeditors/editors_helper --type=zygote --no-sandbox --force-device-scale-factor=1 --log-fi
le=/home/ramin_yz/.local/share/onlyoffice/desktopeditors/data/cache/log.log --log-severity=disable --product-version
=Chrome/75 AscDesktopEditor/7.1.0 --lang=en-US

11.1 /usr/bin/kwin_x11

8.7 /bin/zsh

8.4 /usr/lib/Xorg -nolisten tcp -background none -seat seat0 vt1 -auth /var/run/sddm/{2f0e898d-28d3-40be-9a70-78900}

157fff1} -noreset -displayfd 17

6.8 ./DesktopEditors /run/media/ramin_yz/windows_linux/operate psice ps
```

ستون مفید دیگر در لیست پردازشها، ستون **pmemی**ا Percent of Memory به معنی **درصد استفاده از حافظه** است. زمانی که سیستم لینوکسی کند شده است، ممکن است با کمبود رم یا پردازنده مواجه باشید و لذا این ستون نیز بسیار مفید و کاربردی است. با اجرا کردن فرمان زیر، ۱۰ پردازش که بیشتر از پردازنده استفاده کردهاند و در درجهی بعدی بر حسب کمترین درصد استفاده از حافظه مرتب شدهاند، ذکر می شود:

ps -e -o pcpu,pmem,args --sort -pcpu,pmem | head -10

و خروجی دستور فوق که در آن ترتیب بر اساس درصد استفاده از پردازنده و سپس کمترین استفاده از رم است برای شناسایی سادهتر پردازشها در لینوکس، بهتر است همواره ستون شناسهی پردازش را نیز چک کنید. لذا با اضافه کردن یک **,ویرگول** و نام ستون شناسه که pid است، یک ستون دیگر به لیست اضافه میکنیم:

```
ps -e -o pid,pcpu,pmem,args --sort -pcpu,pmem | head -10
```

۲) دستور top

، چیست؟

با استفاده از دستور top در لینوکس فرآیندهای اجرا شده بر روی سیستم لینوکس خود را در دست بگیرید.

دستور top در لینوکس آمار مفیدی در مورد منابع سیستم ارائه می دهد. ما می توانیم از آن برای مشاهده استفاده از CPU و حافظه در کنار اطلاعات فرآیند سرویس های در حال اجرا استفاده کنیم. همچنین می توانید فرآیندهای زامبی را با استفاده از top پیدا کنید. بنابراین ، تسلط بر دستور top برای هرکسی که با لینوکس کار می کند ، ضروری است.

ب. فرمان top چگونه کار می کند؟

به طور پیش فرض ، topلیستی از فرآیندهای در حال اجرا را در کنار معیارهای استاندارد CPU نشان می دهد. می توانید قسمت اول خروجی را به عنوان داشبورد در نظر بگیرید. قسمت پایین لیست فرآیند را نشان می دهد و یک نمایش زمان واقعی از تمام فرآیندهای در حال اجرا را ارائه می دهد. داشبورد از پنج خط تشکیل شده است که هر کدام دارای معیارهایی هستند.

- خط اول اطلاعات کوتاهی در مورد سیستم ، مانند زمان به روز ، میانگین بار و تعداد کاربرانی که در حال حاضر وارد شده اند را نشان می دهد.
  - وظایف در خط دوم نشان داده شده است.
    - خط سوم بار CPU را نشان می دهد
  - دو خط زیر نشان دهنده میزان استفاده از حافظه است.

توجه داشته باشید که دستوراتی که هنگام اجرای top مشخص می کنید به حروف کوچک و بزرگ حساس هستند. به عنوان مثال ، کلیدهای n و N و محلیات متفاوتی را انجام می دهند.

ج. نمایش کلیه فرایندهای در حال اجرا

هنگامی که بدون هیچ گونه استدلال استفاده می شود ، فرمان top لیستی از تمام فرایندهای در حال اجرا را نشان می دهد.

```
top - 04:41:38 up 16 min, 10 users, load average: 0.96, 0.82, 0.62
Tasks: 333 total, 1 running, 332 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
%Cpu(s): 1.4 us, 0.9 sy, 0.0 mi, 97.6 id, 0.0 wa, 0.1 hi, 0.0 si, 0.0 st
Mi8 Mem: 15551.4 total, 12753.9 free, 1448.5 used, 1649.0 buff/cache
Mi8 Swap: 8192.0 total, 8192.0 free, 0.0 used. 13806.9 avail Mem

PID USER PR NI VIRT RES SHR S %CPU %MEM TIME+ COMMAND

1361 ramin_yz 20 0 13.1g 366152 102652 5 15.0 2.3 2:57.50 editors_helper
1321 ramin_yz 20 0 2588968 296704 153568 5 3.3 1.8 1:02.44 DesktopEditors
1338 ramin_yz 20 0 266828 112144 75968 5 2.7 0.7 0:29.97 editors_helper
1727 ramin_yz 20 0 251356 134096 104088 5 1.3 0.8 0:13.87 konsole
711 root 20 0 25.9g 137144 94916 5 1.0 0.8 1:23.31 Xorg
822 ramin_yz 20 0 3151568 149216 107768 5 1.0 0.9 1:48.24 kwin_x11
195 root 20 0 10976 4220 3360 R 0.3 0.0 0:00.01 top
1 root 20 0 166960 12156 9032 S 0.0 0.1 0:00.1 top
1 root 20 0 166960 12156 9032 S 0.0 0.1 0:00.1 top
2 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 thread
3 root 0 - 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 ru_par_gp
5 root 0 - 20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 ru_par_gp
5 root 0 - 20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 ru_par_gp
5 root 0 - 20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 mm_percpu_wq
1 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 mm_percpu_wq
1 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 mm_percpu_wq
1 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.00 rcu_tasks_trace
15 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.00 rcu_tasks_trace
16 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.00 rcu_tok)0
```

مي توانيد با استفاده از كليدهاي بالا ، پايين ، PageUpو PageDown روى صفحه كليد جابهجا شويد.

مرتب سازی فر آیندهای لینوکس بر اساسPID

می توانید لیست فرآیند را با شناسه برنامه یا PID آنها مرتب کنید. برای مرتب سازی فرایندها بر اساس PID ، کلید N را هنگام top فشار دهید.

Ν

ه. مرتب سازی فرایندها بر اساس حافظه و استفاده از CPU

خروجی بالا به طور پیش فرض لیست فرآیند را بر اساس میزان استفاده از CPU مرتب می کند. می توانید لیست را با استفاده از حافظه با استفاده از کلید M روی صفحه کلید مرتب کنید P .را وارد کنید مرتب سازی بر اساس CPU می شود.

```
Top - 04:41:50 up 16 min, 10 users, load average: 1.19, 0.88, 0.64

Tasks: 334 total, 1 running, 333 sleeping, 0 stopped, 0 zombie

%Cpu(s): 6.9 us, 2.8 sy, 0.0 ni, 89.2 id, 0.0 wa, 0.9 hi, 0.2 si, 0.0 st

MiB Mem: 15851.4 total, 12753.0 free, 1443.6 used, 1554.8 buff/cache

MiB Swap: 8192.0 total, 8192.0 free, 0.0 used, 13806.4 avail Mem

PID USER PR NI VIRT RES SHR S %CPU %MEM TIME+ COMMAND

1361 ramin_yz 20 0 13.1g 372396 107404 S 22.5 2.3 3:00.05 editors_helper

898 ramin_yz 20 0 5947352 305396 152740 S 12.3 1.9 0:50.23 plasmashell

1321 ramin_yz 20 0 3588968 296704 153568 S 5.8 1.8 1:83.12 DesktopEditors

822 ramin_yz 20 0 3151728 149216 107768 S 33.3 0.9 1:52.54 kwin_x11

711 root 20 0 25.9g 137144 94916 S 20.7 0.8 1:26.20 Xorg

1236 ramin_yz 20 0 201356 134188 104088 S 2.5 0.8 0:16.30 dolphin

1727 ramin_yz 20 0 673348 115572 77836 S 0.0 0:14.02 konsole

1338 ramin_yz 20 0 1821268 108772 77836 S 0.0 0.7 0:30.50 editors_helper

1611 ramin_yz 20 0 2315408 106276 81416 S 0.0 0.7 0:00.45 editors_helper

1611 ramin_yz 20 0 1274500 81576 61272 S 0.4 0.6 0:03.93 kioslaveS

1578 ramin_yz 20 0 1274500 81576 61272 S 0.4 0.6 0:03.93 kioslaveS

1318 ramin_yz 20 0 1499672 74996 6208 S 0.4 0.5 0:00.60 matray

819 ramin_yz 20 0 370400 57960 49364 S 0.4 0.5 0:00.60 matray

819 ramin_yz 20 0 370400 57960 49364 S 0.4 0.5 0:00.154 kdeconnectd

915 ramin_yz 20 0 470976 55516 46764 S 0.4 0.3 0:01.51 msm_kde_notifie
```

top - 04:42:27 up 17 min, 10 users, load average: 1.11, 0.91, 0.66
Tasks: 332 total, 1 running, 331 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
%tpu(s): 1.4 us, 0.7 sy, 0.0 ni, 97.8 id, 0.0 wa, 0.1 hi, 0.0 si, 0.0 st
Mt8 Mem: 1551.4 total, 12746.8 free, 1452.0 used, 1652.6 buff/cache
Mt8 Swap: 8192.0 total, 8192.0 free, 0.0 used, 13805.8 avail Mem

PIO USER PR NI VIRT RES SHR S %CPU %MEM TIME COMMAND
1361 ramin_yz 20 0 13.1g 367084 103020 \$ 14.6 2.3 3:05.44 editors_helper
1321 ramin_yz 20 0 3588968 296784 153568 \$ 3.3 1.8 1:04.54 DesktopEditors
1338 ramin_yz 20 0 668228 112072 75896 \$ 2.3 0.7 0:31.39 editors_helper
13172 ramin_yz 20 0 25.9g 137848 94916 \$ 1.0 0.8 1:30.78 Xorg
822 ramin_yz 20 0 3151472 149204 107836 \$ 1.0 0.9 1:59.48 kwin_x11
1727 ramin_yz 20 0 201512 134188 104088 \$ 0.7 0.8 0:14.81 konsole
195 root 20 0 0 0 1 0.3 0.0 0:00.73 kworker/u24:6-flush-8:16
348 root 0 -20 0 0 0 1 0.3 0.0 0:00.73 kworker/u24:6-flush-8:16
348 root 0 -20 0 106106 6768 5845 \$ 0.3 0.0 0:01.07 top
1 root 20 0 166060 12156 9032 \$ 0.0 0.1 0:10.70 top
1 root 20 0 166060 12156 9032 \$ 0.0 0.1 0:10.07 top
2 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.00.07 top
4 root 0 -20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 rcu_par_gp
4 root 0 -20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 rcu_par_gp
5 root 0 -20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 rcu_par_gp
11 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_par_gp
12 root 0 -20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_par_gp
13 root 0 -20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_par_gp
14 root 0 -20 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_thre
12 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_thre
12 root 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
15 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
16 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace
17 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 rcu_

مرتب سازی فرایندها بر اساس زمان اجرا

اگر می خواهید مدت زمان اجرای فرآیندها را در دستگاه خود بیابید ، کلیدهای M و T را فشار دهید.

```
Tasks: 333 total, 1 running, 332 sleeping, 0 stopped, 0 zombie sCpu(s): 3.1 us, 1.0 sy, 0.0 ni, 95.6 id, 0.0 wa, 0.2 hi, 0.1 si, 0.0 st liB Mem: 15851.4 total, 12716.3 free, 1464.0 used, 1671.1 buff/cache
                                                                                      0.0 used. 13775.8 avail Mem
                                                                                                                         1:32.80 Xora
                                20 0 2011512 134188 104088 S
20 0 13040 9236 4800 S
```

نمایش فرایندهای در حال اجرا برای کاربران خاص

ما می توانیم لیستی از تمام فرایندهای در حال اجرا را که متعلق به یک کاربر خاص است مشاهده کنیم. وقتی در دستور Top هستید ، Ju فشار دهید و سپس نام کاربری را وارد کرده و Enter را فشار دهید . برای انجام این کار می توانید از گزینه –u به همراه نام کاربری استفاده کنید. یا زدن u و سرچ کردن نام کاربری

```
top -u root
 MiB Mem : 15851.4 total, 12730.0 free, 1466.8 used, 1654.6 buff/cache
MiB Swap: 8192.0 total, 8192.0 free, 0.0 used. 13790.6 avail Mem
                                            VIRT
                                                                   SHR S
```

top -u ramin yz

```
MiB Swap: 8192.0 total,
                          8192.0 free.
                                            0.0 used. 13778.6 avail Mem
  1361 ramin_yz
                                        3356 R
                                                      0.0
                                                            0:00.04 top
```

ح. فرآیندهای فعال را برجسته کنید

اگر کلید z را در top وارد کنید ، تمام فرآیندهای فعال لینوکس را برجسته می کند . این حرکت فرآیندهای فعال را ساده تر می کند.

ط. تغییر دوره بازه top

به طور پیش فرض ، top خروجی خود را هر سه ثانیه تازه می کند. با این حال ، شما می توانید به راحتی این مقدار را با فشار دادن <math>d و سپس مقدار مورد نیاز ، روی مقدار سفارشی تنظیم کنید.

```
top -d [number]

top - 04:43:59 up 18 min, 10 users, load average: 0.77, 0.85, 0.66

Tasks: 333 total, 2 running, 331 sleeping, 0 stopped, 0 zombie

%Cpu(s): 0.5 us, 1.0 sy, 0.0 ni, 98.5 id, 0.0 wa, 0.0 hi, 0.0 si, 0.0 st

MiB Mem : 15851.4 total, 12726.6 free, 1463.7 used, 1661.1 buff/cache

MiB Swap: 8192.0 total, 8192.0 free, 0.0 used. 13787.7 avail Mem

Change delay from 10.0 to

PID USER PR NI VIRT RES SHR S %CPU %MEM TIME+ COMMAND

1361 ramin_yz 20 0 13.1g 363220 101524 5 13.3 2.2 3:21.84 editors_helper

837 ramin_yz 20 0 282852 46096 39056 5 6.7 0.3 0:01.97 kglobalaccel5

1321 ramin_yz 20 0 3588968 296880 155724 5 6.7 1.8 1:08.68 DesktopEditors

1 root 20 0 166960 12156 9032 5 0.0 0.1 0:01.61 systemd

2 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.00 rcu_gp

4 root 0 -20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 rcu_gp

4 root 0 -20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 rcu_par_gp

5 root 0 -20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 mm_percpu_wq

11 root 20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 mm_percpu_wq

11 root 20 0 0 0 0 0 5 0.0 0.0 0:00.00 mm_percpu_wq

11 root 20 0 0 0 0 0 5 0.0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_kthre

12 root 20 0 0 0 0 0 5 0.0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_trace

14 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.07 rcu_tasks_trace

14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0:00.08 rcu_tasks_trace

14 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.00 0:00.08 rcu_tasks_trace

15 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.00 0:00.07 rcu_tasks_trace

16 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.00 0:00.08 rcu_tasks_trace

17 root -2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.00 0:00.08 rcu_tasks_trace
```

یا بعد از top زدن کلید d و مشخص کردن زمان delay

ى. تغيير اولويت فرآيند

شما می توانید اولویت یک فرآیند لینوکس را با تعیین مقدار Renice سفارشی در بالا تغییر دهید r .را به همراه PID فرآیند تایپ کرده و سپس مقدار Reniceجدید آن را وارد کنید.

ک. نمایش فرآیندهای بیکار با استفاده از دستور top لینوکس

ما می توانیم با فشار دادن کلید الیستی از تمام فرآیندهای بیکار را مشاهده کنیم.

```
top - 04:44:22 up 19 min, 10 users, load average: 0.79, 0.84, 0.66

Tasks: 333 total, 1 running, 332 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
%Cpu(s): 1.5 us, 0.4 sy, 0.0 ni, 97.9 id, 0.0 wa, 0.1 hi, 0.1 si, 0.0 st
MtB Mem: 15851.4 total, 12722.8 free, 1463.9 used, 1664.8 buff/cache
MiB Swap: 8192.0 total, 8192.0 free, 0.0 used. 13784.3 avail Mem

PID USER PR NI VIRT RES SHR S %CPU %MEM TIME+ COMMAND

1361 ramin_yz 20 0 13.1g 364896 102500 S 15.7 2.2 3:25.78 editors_helper
1321 ramin_yz 20 0 3588968 296880 153724 S 2.9 1.8 1:09.77 DesktopEditors
1338 ramin_yz 20 0 668228 112236 76060 S 2.9 0.7 0:35.23 editors_helper
711 root 20 0 25.9g 139936 94916 S 2.0 0.9 1:42.19 Xorg
759 ramin_yz 20 0 283212 45160 39508 S 1.0 0.3 0:01.37 kwalletd5
915 ramin_yz 20 0 470976 55516 46764 S 1.0 0.3 0:01.73 msm_kde_notifie
1060 ramin_yz 20 0 161016 6768 5884 S 1.0 0.0 0:01.64 at-spi2-registr
3809 ramin_yz 20 0 10976 4308 3444 R 1.0 0.0 0:00.07 top
```

ل. کشتن یک فرآیند لینوکس توسط PID

دستور **top**در لینوکس به ما اجازه می دهد تا یک فرایند در حال اجرا را مستقیماً از طریق رابط از بین ببریم. برای از بین بردن یک فرایند ، عبارت k را وارد کرده و PID آن فرآیند را وارد کنید. هنگام برخورد با فرایندهای زامبی مفید خواهد بود.

حالت های اصلی فرایندها در لینوکس عبارتند از:

• خواب (S) : فرایندهایی که منتظر نوبت اجرای آنها هستند.

• در حال اجرا (R): فرایندهایی که در حال اجرا هستند.

• انتظار (D): فرآیندهای منتظر تکمیل عملیات ورود / خروج.

• زامبی (Z): فرایندهایی که پایان یافته اند اما همچنان در جدول فرآیند ظاهر می شوند. می توانند ناشی از خطاهای برنامه نویسی باشند و می توانند نشانه ای از یک سیستم کند یا مشکل آفرین باشند.

فرآیند زامبی فرآیندی است که هرگز سیگنالی از فرآیند والد که آن را ایجاد کرده دریافت نکرده است ، فرآیند کودک فرایندی است که منشأ آن فرایند سطح بالاتری است که به عنوان فرآیند والد شناخته می شود و مسئول ارسال سیگنال ها به فرایندهای کودک است. این نشان می دهد که عمر آنها به پایان رسیده است.

۳) دستور های kill و pkill و pkill و

. چیست؟

زمانی که برنامهای در یکی از توزیعات لینوکس هنگ می کند و به درستی کار نمی کند، احتمالاً بستن آن با روش گرافیکی و ساده، غیرممکن می شود. در این صورت باید مثل ویندوز و مکاواس، پردازش مربوط به آن را به صورت اجباری بست. در غیر این صورت ممکن است درصد بالایی از توان پردازشی CPUرا به خود اختصاص بدهد و مقدار زیادی RAMاشغال کند.

برای بستن اجباری پردازشها در لینوکس، چند فرمان ساده مثل kill و pkillو pkillهاوجود دارد که هر یک کاربرد خاص خود را دارد.

ب. پردازش در لینوکس چیست؟

زمانی که برنامهای را اجرا میکنید و در محیط گرافیکی آن مشغول کار میشوید، در حقیقت تعداد زیادی پردازش و دستور در حال اجراست. در حالت کلی پردازشها در سیستم عامل Linux و همینطور ویندوز و مکاواس، به دو دسته تقسیم میشوند:

- أ) پردازشهای پیشزمینه که کاربر آنها را اجرا کرده است. البته ممکن است اجرا کردن یک اپلیکیشن گرافیکی، موجب آغاز به کار این پردازشها شده باشد و مستقیماً دستور یا پردازشی اجرا نشده باشد.
- ب) پردازشهای پسزمینه یا بک گراند که به صورت خود کار شروع به کار می کنند و کاربر مستقیماً یا به صورت غیرمستقیم آنها را اجرا نکرده است. این پردازشها برای فراهم کردن سرویسهایی در سیستم عامل، در پشت صحنه مشغول به کار می شوند.

زمانی که برنامهای کرش و هنگ می کند، قابلیت بستن آن با کلیک روی دکمهی بستن وجود ندارد و به همین جهت است که گاهی باید از طریق ترمینال، دستورات مربوط به بستن اجباری را اجرا کرد تا برنامه بالاجبار بسته شود.

یک نکتهی مهم:

ممکن است به اپلیکیشن هنگ کرده نیازی نداشته باشید و بخواهید پس از ریاستارت کردن کامپیوتر، آن را از نو اجرا کنید اما به هر حال بستن اجباری مفید است چرا که نمی گذارد پردازشهای مربوط به یک برنامه، شدیداً از پردازنده و رم، کارت گرافیک و حتی هارددیسک سیستم شما استفاده کنند و فرآیندی را به شکل ناقص، مرتباً تکرار کنند.

منظور از Killing یا کشتن در لینوکس، بستن اجباری پردازشها است که با چند دستور ساده و کاربردی انجام میشود. در ادامه با شیوهی استفاده از kill و pkill و killall آشنا میشویم.

ج. بستن اجباری پردازش با دستور kill در لینوکس

برای استفاده از دستور kill ، میبایست پس از این دستور، شناسهی پردازش و به عبارت دیگر PID آن را تایپ کنید. برای چک کردن لیست پردازشها و نمایش شناسهی هر یک از پردازشها، می توانید از دستور psاستفاده کنید. (قبلا توضیح داده شده)

فرمان ps سوییچی به اسم e-دارد که موجب لیست شدن تمام پردازشها میشود. برای راحتتر چک کردن لیست پردازشها، میتوانید پس از این دستور، دستور lessرا اضافه کنید. بنابراین فرمان زیر را در اپلیکیشن ترمینال لینوکس تایپ کنید:

ps -e less

با زدن کلید Enter، لیست پردازشها نمایان می شود. در ستون اول، PIDیا Process IDکه شناسه ی پردازش است، ذکر می شود. اکنون می توانید با فشار دادن کلید /صفحات بعدی را ببینید و با زدن ?صفحات قبلی را مشاهده کنید.

روش سریع تر برای یافتن شناسه ی پردازش، این است که با دستور grep در لیستی که با فرمان e- ps وساخته شده، جستجو انجام بدهید. کافی است پس از این دستور، از و سپس دستور grep و در نهایت بخشی از نام برنامه یا پردازش استفاده کنید. به عنوان مثال برای یافتن برنامهای که کلمه ی zshدر نام آن به کار رفته، از دستور زیر استفاده کنید:

پس از یافتن شناسهی پردازش، کافی است فرمان kill و شمارهی پردازش را وارد کنید و Enterرا فشار دهید تا پردازش موردنظر بسته شود.

این فرمان نتیجهای به عنوان خروجی نمایش نمیدهد و در واقع بدون سروصدا، پردازش را میبندد.

د. کار با دستور pkill در Linux

فرمان pkill هم برای بستن اجباری پردازشها به کار میرود اما نیازی به شناسه یا PID نیست بلکه میبایست نام پردازش را پس از این دستور تایپ کنید. البته باید نام پردازش را صحیح تایپ کنید تا پردازشی با نام مشابه، به اشتباه بسته نشود! نکتهی مهم این است که pkill هر پردازشی که بخشی از نام آن را تایپ کرده باشید هم میبندد! برای جلوگیری از این رفتار، میبایست نامها را جستجو کنید و نام کامل را تایپ کنید.

برای اطمینان بیشتر میتوانید از دستور pgrep برای جستجو کردن نام پردازشها و برگرداندن شناسه استفاده کنید. طبعاً اگر نام پردازشی را اشتباه تایپ کرده باشید، نتیجهی جستجو این اشتباه تایپی را روشن میکند.

به عنوان مثال فرض کنید که میخواهید پردازشی با عبارتpts/6 در نام آن را به صورت اجباری ببندید. با اجرا کردن فرمان ps و استفاده ازgrep ، میتوان مطمئن شد که تنها یک پردازش با عبارت pts/6 در نام آن وجود دارد و البته نام کامل پردازش نیز ذکر میشود. در این مثال، pts/6 نام حساب کاربری است:

اکنون دستور زیر را اجرا کنید تا روشن شود که تنها یک پردازش با کلمهیpts/6 در نام آن وجود دارد و سپس با دستور pkill پردازش موردبحث را ببندید:

```
pgrep gitstatusd

pgrep gitstatusd

pgrep gitstatusd

pgrep gitstatusd

pkill gitstatusd

pkill gitstatusd

gitstatus_query_p9k_:print:68: write error: broken pipe
```

همانطور که در ابتدا اشاره کردیم، pkillهر پردازشی که بخشی از نام آن با عبارت وارد شده یکی باشد را میبندد. به عنوان مثال: برای بستن چند پردازش در یک مرحله هم میتوانید از دستور pkill استفاده کنید. به عنوان مثال مرورگر firefox را در نظر بگیرید، این مرورگر چند پردازش اجرا میکند. با اجرا کردن دستور زیر، این پردازشها لیست میشود:

```
pkill firefox

pgrep firefox

pkill firefox

pkill firefox
```

در نهایت می توانید دستور اول را مجدداً اجرا کنید و بررسی کنید که آیا پردازشی با کلمه ی sfirefoxدر حال اجراست یا خیر:

pgrep firefox

اما حالت دیگر این است که چند پردازش تشابه اسمی دارند و نمیخواهید همه را ببندید. در این صورت میتوانید فرمان pgrep را با سوییچ **f**-اجرا کنید تا تفاوتها روشن شود. به عنوان مثال اگر بخواهید فرمان **ping**خاصی را ببندید، میتوانید نام کامل آن را بین دو دابل کوتیشن که همان "است، قرار بدهید و در مورد این پردازش خاص جستجو کنید و در ادامه با فرمان pkill آن را ببندید:

```
pgrep -f "ping 192.168.4.22"
pkill -f "ping 192.168.4.22"
```

ه. بستن همهی پردازشهای یکسان باkillall

استفاده از kill و pkill زمانی خوب است که پردازشهای موردنظر چند مورد خاص و غیرتکراری باشد. اگر پردازشی داشته باشید که در زمانهای مختلف به صورت مجزا و چندین مرتبه اجرا شده، برای بستن همهی موارد آن بهتر است از دستور killall استفاده کنید. البته فرمان killall در برخی توزیعات لینوکس، برای بستن همهی پردازشها کاربرد دارد و اجرا کردن آن خطرناک است.

در سیستم عامل Solarisو OpenIndianaبا اجرای دستور killall ، تمام پردازشهای مربوط به حساب کاربری فعلی بسته میشود! اگر در حساب روت این دستور را اجرا کنید، فرمان sudo killallاجرا شده و موجب ریبوت شدن کامپیوتر لینوکسی می شود.

دستور killall مشابه pkill است با این تفاوت که لازم است نام پردازش را به صورت کامل وارد کنید. به عنوان مثال دستور زیر موجب بسته شدن پردازشی به اسم zsh نمی شود در حالیکه مورد بعدی این کار را انجام می دهد:

killall firefox

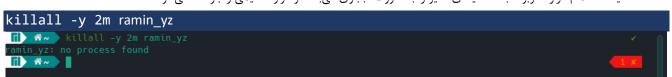
weeks مخفف w

همان طور که در تصویر زیر مشاهده می کنید، نتیجه ی اجرای دستور اول، پیغام no process found پیدا نکردن پردازش است.

یکی از سوییچهای مفید y به باشد را میبندد. عبر Younger Than است که پردازشهایی که عمرشان کمتر از مقدار مشخص شده باشد را میبندد. عمر y و y و y و y و غیره وارد کنید.

- s مخفف seconds یا ثانیهها
- h مخفف h عتها years يا سالها years يا سالها hours مخفف
  - d مخفف days يا روزها

به عنوان مثال برای بستن چند فرآیند پردازشی به اسم ramin که برخی اخیرا اجرا شدهاند، می توانید از دستور زیر استفاده کنید: که تمام موارد مربوط به ۲ دقیقه ی اخیر را به صورت اجباری می بندد و موارد قدیمی را باز نگه می دارد:

سوییچ مشابه، سوییچ o-یا Older Thanاست که پردازشهای قدیمی تر از بازهی زمانی مشخص شده را می بندد.

killall -o 1d zsh